

Miljøministerens besvarelse af samrådsspørgsmålene BK og BL, stillet af Torben Hansen (S)

Spørgsmål BK:

”Er det ministerens opfattelse, at det i "Udkast til Vandplan for Hovedvandsopland 1.5 Randers Fjord" beskrevne om at forbedring af de nuværende passageforhold ved Tange sø tidligst vil kunne gennemføres i 2. vandplanperiode (2015-2021) er i overensstemmelse med ministerens bemærkninger til L 2 Forslag til lov om ændring af lov om udnyttelse af vandkraften i Gudenå (2007-2008, 2. samling)?”

Spørgsmål BL:

”Hvilke initiativer agter ministeren at tage for at undgå udsættelse af en forbedret faunapassage til tidligst 2. vandplanperiode, som anført i "Udkast til Vandplan for Hovedvandsopland 1.5 Randers Fjord", som ministeren under stor bevågenhed sendte i høring den 14. januar 2010?”

Svar

Jeg vil besvare spørgsmålene samlet.

Der er næppe en sø i det danske kongerige, der har skabt så meget debat som forholdene ved Tange Sø i Midtjylland har gjort. En debat der viser, at befolkningen – både lokalt i det Midtjyske og på landsplan – har en stor interesse for naturen og miljøet, og det glæder mig meget.

Det er det indtryk, jeg har fået, ud fra den fortælling om Tangeværket som jeg har fået.

Debatten drejer sig i sær om, hvad der skal ske med Gudenåens passage ved Tangeværket. De mange forskellige løsningsforslag spænder bredt – lige fra en status quo løsning, til et langt omløbsstryg udenom Tange Sø eller en tømning af Tange Sø og genoprettelse af den oprindelige Gudenå.

Men lad mig allerede nu slå en ting fast: Ud fra mit nuværende kendskab til sagen kan jeg sige, at det ikke er min hensigt at fjerne Tange Sø. Måske bliver jeg klogere. Men jeg tror – ligesom min forgænger - at der kan findes en løsning, hvor vi til gavn for naturen og miljøet kan opfylde forpligtelserne efter vandrammedirektivet samtidig med at søen bevares. Det kræver, at alle gode kræfter går sammen i en konstruktiv dialog.

Det er en sag om 2 ædle formål, som ikke er i harmoni: Hensynet til naturen og miljøet, herunder fiskenes muligheder for at vandre forbi Tangeværket, på den ene side og den kulturhistoriske værdi af vandkraftværket og den naturmæssige, rekreative og bosætningsmæssige værdi af søen på den anden side. Derfor kan der ikke anvises en optimal løsning og det understreger yderligere behovet for at der er lokal opbakning til en løsning.

Med hensyn til "Udkast til Vandplan - Hovedvandopland 1.5 Randers Fjord" som spørgsmålene er rettet mod, så blev udkastet sammen med de 22 andre udkast til vandplaner sendt i forhøring hos kommuner og andre myndigheder den 14. januar.

Jeg skal i den forbindelse fremhæve, at udkast til vandplanerne er baseret på et meget grundigt forarbejde.

Der er tale om, at planerne indeholder en betydelig indsats til forbedring af det danske vandmiljø i årene fremover. Vandplanerne skal sikre en forbedring af vandmiljøet og sikre gode levesteder for dyr og planter – ikke alene for vandløbene, men også for søerne, fjordene og for kystvandede.

Som tidligere nævnt blev udkast til vandplanerne sendt i forhøring i midten af januar. Denne forhøring var rettet mod kommunerne og andre offentlige myndigheder. Forhøringen er netop afsluttet og de indkomne høringssvar skal nu vurderes og herefter indarbejdes i vandplanerne.

Når høringssvarene er indarbejdet i vandplanerne, skal de nye udkast til vandplanerne igen sendes i høring. Denne gang i offentlig høring i 6 måneder. Når denne høringsperiode er afsluttet vil de indkomne høringssvar også skulle vurderes med henblik på fastlæggelse af de endelige vandplaner.

Om de fremtidige passageforhold ved Tangeværket og Tange Sø, kan jeg på nuværende tidspunkt ikke gå ind i en drøftelse om en konkret løsningsmodel. Jeg skal have tid til at sætte mig mere grundigt ind i sagen. Men jeg vil sætte mig i spidsen for, at vi kan få løst denne sag. Hvor lang tid det vil tage og hvilken løsning, det ender med, er for tidligt at sige noget om i dag.

Men det vil indebære en grundig dialog med lokalsamfundet. I første omgang skal vi have set på kommunernes høringssvar. Og dernæst skal planerne rettes til og sendes i 6

måneders offentlig høring. Vi må også se på resultaterne af den offentlige høring af vandplanerne – det skylder jeg de mange myndigheder, interesseorganisationer og borgere, der vil afsætte tid til at sætte sig ind i det meget omfattende materiale som vandplanerne udgør. Det håber jeg, at der er forståelse for.

Jeg lægger – som min forgænger - stor vægt på, at lokalområdet tager ansvar og bakker op om valget af en kommende løsningsmodel.

Først når Miljøministeriet har modtaget og vurderet de indkomne kommentarer og bemærkninger fra den offentlige høring af vandplanerne, vil der blive taget stilling til vandplanernes endelige indhold, herunder vil passageforholdene i Gudenåen ved Tangeværket indgå..

Denne procedure følger tanken bag de bemærkninger som knytter sig til L 2 – Forslag til Lov om ændring af lov om udnyttelse af vandkraften i Gudenå. Af lovforslaget fremgår blandt andet, at der først skal tages stilling til hvilken løsningsmodel, der skal anvendes, når vandplanerne og de kommunale handleplaner er udarbejdet.

Nu er vandplanerne blevet forsinkede, og derfor må vi lave lidt om på den faseopdelte tidsplan. Men ideen med faseopdeling var den rigtige måde at gøre det på.

Jeg vil ligesom min forgænger arbejde for at finde en løsning. Det er forhåbentlig sidste gang at koncessionen er blevet forlænget uden at der er fundet en afklaring af hvilken løsning der skal anvendes. Jeg ved også, at det er en rigtig svær sag, og den har kørt i mange år med mange forsøg på at finde løsninger. Derfor kan jeg heller ikke i dag love noget om, hvornår en løsning kan være på plads.

I udkastet til vandplanen for Gudenåen er der således blandt andet beskrevet forskellige muligheder for hvordan de nuværende passageforhold ved Tangeværket og Tange Sø kan forbedres.

Som jeg omtalte tidligere, er der stor forskel på de forskellige forslag til løsningsmodeller fra de tidligere rapporter – både hvad angår tekniske forhold og økonomi – overslagene varierer fra ca. 15 mio. kr. helt op til 250 mio. kr.

Det fremgår også af udkastet, at forbedring af de nuværende passageforhold først forventes at være gennemført i

den næste vandplanperiode – det vil sige efter udgangen af 2015. Men beslutningen skal træffes før.

Forventningerne om, at de nuværende passageforhold tidligst kan være forbedret i den næste vandplanperiode, skyldes flere forhold.

For det første må jeg erkende, at Danmark formelt set er bagud i forhold til vandrammedirektivets tidsplan for vandplanlægning. Men det er der en rigtig god grund til.

Regeringen har nemlig lagt vægt på at sikre en grundig vurdering af mål og virkemidler, samt samtænkning mellem klima, miljø og vækst. Med det politiske forlig om Grøn Vækst, fik vi også sikret finansieringen bag implementeringen af vandrammedirektivet.

For det andet, er der – uafhængigt af valg af løsningsmodel – tale om et større projekterings- og anlægsarbejde, der vil være så omfattende, at det vil strække sig over flere år, før projektet kan afsluttes.

For det tredje, mangler vi også at få klarhed over hvordan en passageløsning skal udformes med henblik på at opfylde forpligtigelserne efter vandrammedirektivet.

Disse forhold som jeg lige har omtalt betyder samlet set, at en forbedring af de nuværende passageforhold ved Tangværket, ikke vil kunne realiseres inden udgangen af 2015 – hvis vi skal være realistiske. Det gælder selve udarbejdelsen men det betyder ikke, at beslutningen ikke skal træffes før, for det skal den.

Jeg kan godt forstå, hvis nogle synes det er ærgerligt at jeg ikke kan præsentere en løsningsmodel i dag. Men som I også ved, er der tale om en sag med store udfordringer – både teknisk og økonomisk. Jeg mener, at en konstruktiv dialog er den bedste vej frem, når vi skal sende vandplanen for Gudenåen i offentlig høring.